

facebook

Meta

Predvolebný monitoring Facebooku

Aké príspevky sú najpopulárnejšie v štyroch
bublinách slovenského internetu tento týždeň?

S blížiacim termínom predčasných volieb do Národnej rady SR je politická kampaň v plnom prúde. Rozhodovanie voličov však neovplyvňuje len to, čo šíria politické strany a ich predstavitelia, ale aj informácie z bublín, v ktorých sa v online priestore pohybujú. GLOBSEC bude do termínu volieb publikovať týždennú správu Predvolebný monitoring Facebooku, ktorá analyzuje kľúčové témy, aktérov, no najmä najpopulárnejšie príspevky z pohľadu interakcií naprieč štyrmi skupinami na najpopulárnejšej sociálnej sieti slovenského internetu – Facebooku. Týmito skupinami sú Problematické zdroje, Pro-demokraticí aktéri, Štátne inštitúcie a Maďarská menšina (pre detailnú metodológiu výber vid' časť Metodológia).

V týždni od **5. do 11. augusta 2023** dominovali v počte populárnych príspevkov opätovne stránky Hoaxy a podvody – Polícia SR a satirická stránka Zomri. Zdroje problematického spektra sa mobilizovali v jednej téme - vzťahu investigatívnej novinárky Moniky Tódovej a sudkyne Pamelý Záleskej, šíriac rôzne dezinformačné a manipulatívne naratívy. V skupine Maďarská menšina naopak dominujú kultúrno-historické témy od politikov, ale aj príspevky s kresťanskými témami.

Všetky čísla Predvolebného monitoringu Facebooku nájdete na [webovej stránke](#).

Autori

Katarína Strauszová, Junior Researcher

Nikoleta Nemečková, Communications Manager and Project Assistant

Radka Kytková, Project Assistant

Centrum pre demokraciu a odolnosť | GLOBSEC

**Co-funded by
the European Union**

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

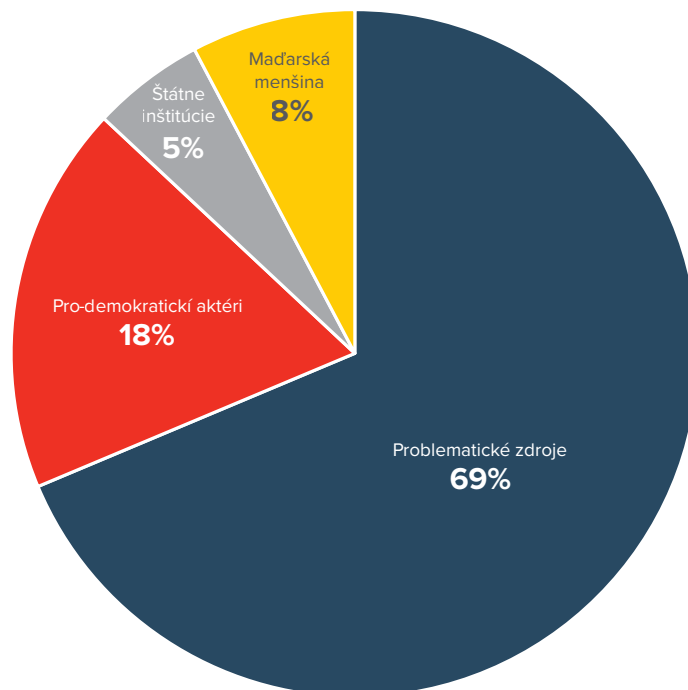
Aký dosah získavajú monitorované skupiny na Facebooku?

Za uplynulý týždeň opätovne získali najväčší dosah v podobe interakcií (súčet reakcií, komentárov a zdieľaní) príspevky v skupine Problematické zdroje. Pri porovnaní dosahu najpopulárnejších príspevkov medzi skupinami zisťujeme, že top 3 príspevky problematických zdrojov tvoria 69% celkového dosahu naprieč skupinami. Naopak najmenší podiel na dosahu – 5%, zaznamenávajú príspevky štátnych inštitúcií, a to aj napriek výraznému zlepšeniu strategickú komunikácie s verejnosťou v posledných rokoch. Druhý najmenší dosah - 8% - zaznamenávajú najpopulárnejšie príspevky Maďarskej menšiny, čo je vzhľadom na

menšiu cieľovú skupinu pochopiteľné. Druhou najpopulárnejšou skupinou s podielom 18% na celkových interakciách sú pro-demokratickí aktéri. Túto skupinu však výrazne popularizuje práve satirická stránka Zomri a je v skupine hlavným mienkotvorným aktérom. Aj napriek jej popularite skupiny Problematické zdroje a Pro-demokratickí aktéri zaznamenávajú výrazný rozdiel – až 51 percentuálnych bodov.

Problematické zdroje zaznamenávajú v monitorovanom týždni jemne vyšší dosah ako by dosahovali obyčajne, čo je spôsobné komunikáciou prevažne jednej témy. Dominantnú pozíciu však konzistentne zastávajú aj vďaka schopnosti zapojiť svoje cieľové publikum prostredníctvom polarizujúcich tém, jednoduchšieho jazyka a výzvam ku zdieľaniu obsahu.

Podiel jednotlivých skupín na celkovom počte interakcií

Graf bol pripravený súčtom interakcií top 3 príspevkov v každej sledovanej skupine a vypočítaním podielu skupiny na celkovom počte interakcií všetkých top príspevkov v monitoringu.

Problematické zdroje

Centrom diskusie na stránkach problematických zdrojov bolo tento týždeň video o spoločnej dovolenke a vzťahu novinárky Moniky Tódovej a sudkyne Pamelý Záleskej, ktoré zverejnil bývalý kontroverzný investigatívny novinár Martin Daňo. Ku samotnému videu a naratívu o konflikte záujmov, ktoré sa začali šíriť prevažne dezinformačnou scénou, sa vyjadrila samotná novinárka,¹ ako aj šéfredaktor Denníka N, Matúš Kostolný.² Téma sa venovalo 12 z top 20 príspevkov tohto týždňa (vrátane top 3 príspevkov opísaných nižšie), pričom získali dokopy viac ako 87 tisíc interakcií. Štvrtinu tohto výtlaku tvorí najpopulárnejšie video týždňa od stránky *Hrica Lubos* s takmer 22 tisíc interakciami, čo ho robí najvirálnejším videom celého monitoringu. Práve súkromie novinárov sa stalo citlivou témou po vražde Jána Kuciaka, a to najmä v prípade investigatívnych novinárov.

1. Hrica Lubos

7. august 2023 – 21 749 interakcií, z toho 14 626 reakcií, 655 komentárov a 6 468 zdieľaní.

Vo videu s názvom „Niečo pre aktivistku Tódovú&Company“ sa autor snaží legitimizovať prácu Martina Daňa tým, že ju dáva do paralely s prácou investigatívnej novinárky Denníka N Moniky Tódovej. Obviňuje ju z nepodloženého porušovania zákona, zneužívania vraždy Jána Kuciaka, deroguje jej prácu a hovorí, že ide skôr o „manipulatívne ovplyvňovanie volieb“. Snaží sa ju vykresliť ako „elitu“ či „chránenú osobu“, ktorá si „uzurpuje nejaký druh moci“ a obviňuje ju z formovania verejnej mienky v prospech sudkyne Záleskej. Žiada ju, aby v rámci verejného záujmu odpovedala na otázky, ktoré podsúvajú manipulatívne naratívy o jej osobe, ako aj o médiách. Monika Tódová pritom práve v rámci vyriešenia konfliktu záujmov skončila s výraznou časťou investigatívnej žurnalistiky, ktorá by sa mohla týkať káuz či prípadov, ktoré by potenciálne mohli skončiť na súde.³ Video prispieva praktikám mnohých problematických zdrojov, s cieľom znižovať dôveru v médiá, ktorá je na Slovensku jednou najnižších spomedzi krajín v strednej a východnej Európe.⁴

1 <https://dennikn.sk/3513406/newsfilter-co-by-ste-mali-vediet-o-vztahu-todova-a-zaleska/>

2 <https://dennikn.sk/3514800/ako-som-sa-rozhodoval-v-pripadoch-konfliktu-zaujmov/?ref=list>

3 <https://dennikn.sk/3514800/ako-som-sa-rozhodoval-v-pripadoch-konfliktu-zaujmov/?ref=list>

4 <https://www.globsec.org/sites/default/files/2023-05/GLOBSEC%20Trends%202023.pdf>

2. Matovičov cirkus

6. august 2023 – 16 591 interakcií, z toho 8 743 reakcií, 1 527 komentárov a 6 321 zdieľaní.

Druhým najpopulárnejším videom v skupine Problematické zdroje, ako aj v celom monitoringu, je prebratá časť spomínaného videa Martina Daňa. Príspevok s popisom „NECH SI NOVINÁRI OCHUTNAJÚ SVOJU VLASTNÚ MEDICÍNU A POCÍTIA NA VLASTNEJ KOŽI, KEĎ SA VŔTAJÚ V SÚKROMÍ INÝCH!!“ sa snaží legitimizovať narušenie súkromia investigatívnej novinárky a porovnáva Daňove video s odhaľovaním korupčných káuz verejne činných osôb mainstreamovými médiami.

3. Eduard Chmelár

7. august 2023 – 10 089 interakcií, z toho 7 395 reakcií, 438 komentárov a 2 256 zdieľaní.

Eduard Chmelár, venujúc sa identickej téme ako predošlé príspevky, označuje video ako „Najväčšiu novinársku aféru od kauzy Skupinka“, nepodlozene obviňuje sudkyňu Záleskú z trestného činu vynášania informácií zo spisov, kritizuje médiá z nedostatku reakcie a vyzýva ich „dištancovať sa od celej záležitosti a očistiť svoje meno“. Autor sa stavia do pozície spravodlivosti a porovnáva situáciu s kauzami okolo Petra Tótha, ktorý bol okrem iného platený Mariánom Kočnerom a prostredníctvom SIS sledoval novinárov.

Pro-demokratickí aktéri

Za minulý týždeň boli v rámci skupiny pro-demokratických aktérov opäťovne najpopulárnejšie príspevky od satirickej stránky Zomri. Všetky tri sa venovali vnútropolitickému situácii na Slovensku. Jeden sa venoval slovenskej justícii a (ne) spravodlivosti trestov za porušenia zákona. Dva zase predstaviteľom strany HLAS-SD.

1. Zomri

9. august 2023 – 4 750 interakcií, z toho 4 075 reakcií, 161 komentárov a 514 zdieľaní.

Najvirálnejší príspevok v rámci skupiny pro-demokratických aktérov za uplynulý týždeň porovnáva tresty za rôzne typy porušenia slovenských zákonov. Ukazuje, že za držanie a pestovanie marihuany a úplatky vo forme zeleniny, čokolády a vína sú na Slovensku vymeriavané tvrdšie tresty ako za korupciu na najvyšších miestach v politike, rozkrádanie štátneho majetku a ďalšie závažné porušenia zákona. Spomína tiež kontroverzný paragraf 363, na základe ktorého boli v minulosti znížené tresty viacerým slovenským politikom.

Zomri
9 August at 15:19 · 🌐

Neotravujte, tu sme pri montovaní držiakov (Paulo)

Ťahák - Tak si to zhrňme v skratke 🇸🇰

- Držanie a pestovanie marihuany	=	15 rokov natvrdo
- Úplatky vo forme zeleniny, čokolády, vína	=	5 rokov natvrdo
- Úplatky vo forme tis./mil. cashu v igelitke, alobale alebo v krabici - Korupcia na najvyšších miestach v politike - Zosnovanie zločineckej skupiny, ktorá ovláda štát a jeho zložky - Rozkrádanie štátneho majetku oligarchami, kamarátni politikov - Rozkrádanie eurofondov - Podozrenia v prípade medializovaných vražd	=	§ 363 alebo skutok sa nestal

zomri.online

2. Zomri

13. august 2023 – 4 517 interakcií, z toho 4 203 reakcií, 296 komentárov a 18 zdieľaní.

Druhý najpopulárnejší príspevok zdieľa príspevok poslanca NR SR za HLAS-SD Erika Tomáša, v ktorom hovorí, že mu ďakujú seniori po celom Slovensku za zvýšenie dôchodkov. Naráža tým na presadenie mimoriadnej valorizácie dôchodkov, ktoré HLAS-SD navrhol v parlamente. Popisom „Ďakujeme Erik a už drž ...“ Zomri implikuje, že táto téma sa pri poslancovi Tomášovi pravidelne opakuje.

3. Zomri

12. august 2023 – 3 642 interakcií, z toho 3 254 reakcií, 358 komentárov a 30 zdieľaní.

V príspevku s tretím najvyšším počtom interakcií porovnáva stránka Zomri fotku lídra strany HLAS-SD Petra Pellegriniho so záberom z filmu Gladiátor. Pridáva komentár „Keď si objednáš Gladiátora z Wishu,“ čím satiricky vykresľuje Pellegriniho ako niekoho, kto sa na originál len hrá.

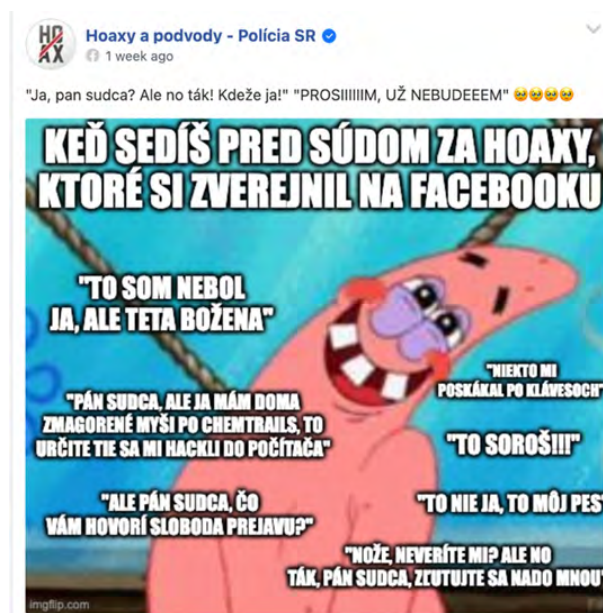
Štátne inštitúcie

V tohto týždňovom monitoringu patrili tri najpopulárnejšie príspevky stránkam Hoaxy a podvody - Polícia SR a Ministerstvo vnútra SR. Z celkových 20 najvirálnejších príspevkov v tejto kategórii s predvolebným naratívom patrilo 14 z nich stránke Hoaxy a podvody - Polícia SR. Medzi stránky s vyšším počtom interakcií patrí aj **Polícia Slovenskej republiky** s príspevkom, kde informujú o aktuálnom prípade korupcie.

1. Hoaxy a podvody – Polícia SR

6. august 2023 – **1 347 interakcií**, z toho 1 232 reakcií, 81 komentárov a 34 zdieľaní.

V rámci skupiny “Štátne inštitúcie” sa v monitorovanom týždni stal najviac virálny príspevok od stránky Hoaxy a podvody - Polícia SR, ktorý satiricky reaguje na prípady šírenia dezinformácií v online priestore, a to najmä prostredníctvom facebookových statusov politických strán alebo jej predstaviteľov. Poukazujú však najmä na absurditu obhajovania sa osôb a politikov, ktorí tvrdia, že dezinformačné príspevky na ich stránkach nepísali oni,⁵ ale aj na nezmyselnosť konšpiračných teórií, ktoré sa neustále častejšie šíria v informačnom priestore. Príspevok pripomína aj skutočnosť, že slobodu slova, ktorou sa dezinformační aktéri bránia, nie je možno pokladať za bezhraničnú, pričom jej hranice sú určené zákonom.

2. Hoaxy a podvody – Polícia SR

7. august 2023 – **1 275 interakcií**, z toho 1 154 reakcií, 78 komentárov a 43 zdieľaní.

Druhý príspevok, rovnako zo stránky Hoaxy a podvody – Polícia SR, zdieľa konverzáciu, kde si predávajúca uvedomí, že ide o podvod a falošný profil a informuje ho, že bude jeho účet nahlásený. Falošný kupujúci následne reaguje správou, ktorá hlása sympatie a podporu ruskému prezidentovi Vladimírovi Putinovi. Odkazuje na 4. apríla 1945, kedy bolo Česko-Slovensko oslobodené Červenou armádou spod nacistickej okupácie. Kupujúci hovorí, že sú „celá armáda“ a sľubuje rovnaké “oslobodenie”. Následne policajná stránka varuje a žiada o zvýšenú opatrnosť, najmä pri poskytovaní osobných údajov online.

3. Ministerstvo vnútra SR

5. august 2023 – **1 113 interakcií**, z toho 730 reakcií, 269 komentárov a 114 zdieľaní.

Tretí najpopulárnejší príspevok zverejnila stránka Ministerstva vnútra SR s pripomienkou blížiaceho sa konečného termínu na požiadanie o možnosť voliť zo zahraničia. Ľudia, ktorí žijú alebo sa zdržiavajú mimo územia Slovenskej republiky, mali možnosť zažiadať listom alebo elektronicky o registráciu na voľbu zo zahraničia do 9. augusta 2023.

Maďarská menšina

Za ostatný týždeň dominoval skupine Maďarská menšina politik Örs Orosz s príspevkami kultúrno-historického charakteru.

1. Orosz Örs

6. august 2023 – 1 897 interakcií, z toho 1 482 reakcií, 60 komentárov a 355 zdieľaní.

Najpopulárnejší príspevok skupiny Maďarská menšina patrí aj tento týždeň politikovi strany Aliancia, ktorý v ňom poukazuje na stredovekú cestu vedúcu cez Slovensko až do Poľska s najstarším hraničným kameňom južného Slovenska (Felvidék), ktorý dal postaviť maďarský šľachtic Gáspár Péchy. Príspevok ako mnoho publikovaných Oroszom poukazuje na kultúrnu a historickú prítomnosť maďarskej menšiny na dnešnom slovenskom území.

2. Felvidék.ma

6. august 2023 – 1 849 interakcií, z toho 1 732 reakcií, 93 komentárov a 24 zdieľaní.

Príspevok média Felvidék.ma pôsobiaceho na južnom Slovensku, z čoho je odvodený aj jeho názov, informuje o priebehu kresťanského Festivalu svätej koruny (Szent Korona Ünnepet) v Balogu nad Ipľom. Práve príspevky, ktoré obsahovali referenciu na kresťanské tradície sa stali najpopulárnejšími na sociálnej sieti tohto média za posledný týždeň. Príspevok však nesie aj podtón patriotizmu, keďže informuje, že na festivalovej omši odznegli slová: „V Balogu na Ipľom dnes bije srdce národa.“

3. Orosz Örs

5. august 2023 – 1 706 interakcií, z toho 1 581 reakcií, 43 komentárov a 82 zdieľaní.

Tretí príspevok rovnako patrí politikovi Oroszovi, ktorý vo videu informuje o návšteve ministerky kultúry Silvie Hroncovej v Nitrianskom regióne, pri významnej historicko-kultúrnej pamiatke. Politik si naďalej buduje obraz „konajúceho politika“ v predvolebnom súboji. Na kandidátnej listine strany Aliancia zastupuje 6. miesto.

Metodológia

Výsledky monitoringu pozostávajú z dát získaných v období 5.8. a 10.8. 2023 z monitorovacích nástrojov CrowdTangle a Gerulata naprieč štyrmi skupinami sledovaných Facebook stránok.

Skupina „Problematické zdroje“ pozostáva zo 158 stránok, ktoré organizácie konspiratori.sk a Gerulata Technologies zadefinovali ako stránky šíriace sporný obsah, ktorý definujú okrem iného ako obsah šíriaci dezinformácie, konšpiračné teórie, pro-kremel'ské naratívy, extrémizmus a podobne. Tieto stránky boli doplnené o stránky, ktoré takýto obsah pravidelne zdieľajú a majú výtlak, ktorý sa dá považovať za relevantný v kontexte Facebooku v slovenskom jazyku.

Skupina „Pro-demokratickí aktéri“ pozostáva z 90 Facebook stránok neziskových, mimovládnych organizácií, think-tankov, fact-checkerov, influencerov, hnutí, zoskupení či satirických stránok, ktorí dlhodobo zdieľajú politický obsah, ktorý podporuje základné demokratické hodnoty a princípy. Príkladom takéhoto obsahu môže byť mobilizácia voličov, obsah podporujúci základné práva a slobody, práva menšín, boj proti extrémizmu a fašizmu, podpora vzdelávania, mediálnej gramotnosti a iné. Všetky stránky v skupine museli spĺňať podmienku minimálne 1000 sledovateľov, okrem stránok Voľby 2023 a Chcem tu zostať, vzhľadom na ich relevantnosť ku predvolebnému monitoringu.

V skupinách „Problematické zdroje“ a „Pro-demokratickí aktéri“ sa okrem stránok publikujúcich v slovenskom jazyku v zozname nachádzajú aj stránky publikujúce v českom jazyku s dosahom na slovenské publikum.

Zároveň sa v týchto dvoch skupinách nenachádzajú žiadne politické strany, subjekty, ani osoby, ktoré kandidujú vo voľbách do NR SR v septembri 2023. Nenachádzajú sa v nich ani štandardné mienkotvorné médiá, nakoľko obe skupiny aktérov budú v predvolebnom období monitorovať iné organizácie na Slovensku, najmä

organizácia MEMO98. Účelom analýz je teda vzájomné dopĺňanie a pokrytie čo najširšieho spektra aktérov s potenciálom ovplyvniť verejnú mienku v predvolebnom období na Slovensku.

Skupina štátnych inštitúcií zoskupuje 34 Facebook stránok ministerstiev a ostatných relevantných ústredných orgánov štátnej správy, štátnych inštitútov a iných štátnych úradov publikujúcich v slovenskom jazyku, ktoré publikujú obsah s cieľom zvyšovania pravidelnej informovanosti verejnosti a dôveryhodnosti v inštitúcie, ako aj obsah podporujúci demokratické hodnoty, spravodlivosť, mediálnu gramotnosť a historické vzdelávanie. Všetky stránky v skupine museli spĺňať podmienku minimálne 1000 sledovateľov.

Posledná skupina „Maďarská menšina“, pozostáva z 38 Facebook stránok médií, politických strán a politických predstaviteľov, ktorí publikujú v maďarskom jazyku a ktorých cieľovým publikom je maďarská menšina na Slovenku. Podmienkou zaradenia do vzorky bol minimálny počet 1000 sledovateľov. Nakoľko aktérov maďarskej menšiny iné organizácie na Slovensku nemonitorujú, do monitoringu sme v tejto skupine zaradili aj politické subjekty a aktérov a médiá. V prípade médií ide o 10 populárnych stránok médií maďarskej menšiny na Slovensku. Medzi politické strany sú zaradené top 3 strany reprezentujúce maďarskú menšinu podľa prieskumov, a to Aliancia, Maďarské fórum a Most-Híd (na spoločnej kandidátskej listine strany Modri). Medzi politickými aktérmi sa nachádzajú politici, ktorí majú verejnú Facebook stránku a nachádzajú sa medzi 20 top kandidátmi na kandidátskej listine Aliancie, 10 top kandidátmi Most-Híd a top 10 kandidátmi Maďarského fóra. Výsledkom je 18 politikov, ktorých zoznam je doplnený o štyri politické mená relevantné z hľadiska dosahu – politik György Gyimesi z kandidátskej listiny strany Aliancia, Pál Csáky, bývalý predseda strany SMK, Dávid Nagy, bývalý politik a podporovateľ Aliancie a László Gubík bývalý politik za SMK a kandidát Fideszu do Európskeho parlamentu. V skupine je z pohľadu relevancie zaradená taktiež stránka hnutia Új Egység Mozgalom, vzhľadom na jej výhradné

zameranie na maďarskú menšinu na južnom Slovensku a pravidelný politický obsah.

V monitorovanom období boli v rámci každej skupiny zoradené príspevky publikované na sociálnej sieti Facebook podľa počtu interakcií (súčet reakcií, komentárov a zdieľaní bez ohľadu na typ interakcie). Zo vzorky pre každú skupinu bolo vybraných top 20 príspevkov, ktoré boli vyfiltrované od príspevkov nerelevantných k téme voľby a kvalitatívne zhodnotené z pohľadu dosahu a šírených tém. Top 3 príspevky zo vzorky každej skupiny boli diskurzívne analyzované a opísané v obsahu týždennej správy.

Grafické znázornenia využívajú dáta z rovnakého monitorovacieho obdobia, pričom poukazujú, ktoré stránky v danej vzorke pridali najväčší počet príspevkov a porovnávajú dosah v podobe interakcií či štruktúru interakcií (reakcií, komentárov a zdieľaní) medzi jednotlivými analyzovanými skupinami. V prípade analýzy počtu spomenutí jednotlivých politických strán v príspevkoch boli využité kľúčové slová v podobe názvu politickej strany (napr. SMER-SSD, Progresívne Slovensko..) a jeho obmien (SMER, PS...).

Účelom tejto analýzy je sprostredkovať kvalitatívny pohľad do príspevkov a na aktérov, ktorí naprieč skupinami získavajú na sociálnych sieťach v predvolebnom období najväčšie množstvo pozornosti od užívateľov Facebooku na Slovensku a ponúknuť tak obraz o tom, ktoré stránky, aktéri a tvrdenia majú najväčší dosah.